

JOUSTAVAT KOULUTUSMALLIT YHDESSÄ YRITYSELÄMÄN KANSSA-HANKKEEN LOPPURAPORTTI

Varkauden kaupunki, Navitas Kehitys Oy

1. Hankkeen tausta ja lähtökohdat

Varkaus, kuten useat muutkin seutukaupungit ovat yleisesti teollistuneita ja työpaikkaomavaraisia seutukuntia. Seutukaupungeissa sijaitsevat yritykset kärsivät osaavan työvoiman saatavuuteen liittyvistä vaikeuksista ja huoli työvoiman saatavuudesta myös tulevaisuudessa on kasvanut entisestään. Yhdeksi osaavan työvoiman saatavuuteen liittyväksi haasteeksi on muodostunut yrityslähtöisen ja yritysten tarpeisiin vastaavan koulutuksen saatavuus.

Osaavan työvoiman ja koulutuksen saatavuus vaatii uusia joustavia koulutusmalleja ja uudistuneen lainsäädännön konkreettista hyödyntämistä. Toisen asteen toimijat sekä korkeakoulut hakevat uudenlaisia tapoja toteuttaa koulutuksia. Teknologian nopea kehittyminen edellyttää koulutustuotteiden nopeampaa uudistumista ja parempaa kohdentumista alueellisiin yritys- ja elinkeinotarpeisiin.

Varkauden ja muiden seutukaupunkien pito- ja vetovoimatekijät ja niiden vahvistaminen ovat merkittävässä roolissa niin osaavan työvoiman saatavuuden kuin elinvoiman kehittymisen näkökulmasta.

Hanke toteutettiin Varkauden seudun alueella (Varkaus, Joroinen, Leppävirta, Pieksämäki) hyödyntäen paikallisia verkostoja.

2. Hankeorganisaatio

Päätoteuttaja: Raahen koulutuskuntayhtymä

Osatoteuttajat: Iisalmen kaupunki, Kurikan kaupunki, SASKY koulutuskuntayhtymä, Salon seudun koulutuskuntayhtymä, Imatran kaupunki, Keuruun kaupunki, Kristiinankaupungin Elinkeinokeskus Oy, Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä SAMIedu, Varkauden kaupunki, Ylivieskan teknologiakylä YTEK Oy.

Hankkeen henkilöstö: Eve Antikainen, projektipäällikkö, Navitas yrityspalvelut Oy

3. Hankkeen toteutusaika

1.4.2019-31.8.2021

4. Toiminnan kuvaus

Joustavat koulutusmallit yhdessä yritys-elämän kanssa -hanke oli osa Seutukaupunkien osaavan työvoiman saatavuuden edistämistä tukevaa hankekokonaisuutta. Hankkeen lähtökohta oli osaavan työvoiman ja koulutuksen saatavuus seutukaupungeissa.

Osaavan työvoiman saatavuus vaikuttaa alueiden elinvoimaan, yritysten olemassa oleviin ja tuleviin sijoituspäätöksiin sekä koulutusorganisaatioiden toteutusmalleihin.

Hankkeen keskeiseksi tavoitteeksi asetettiin:

- Osaavan työvoiman saatavuuden ja kohtaannon parantaminen kärkitoimialoilla
- Ketterien koulutuspilottien toteutus valtakunnallisesti
- Toisen asteen koulutusmallien yritys-lähtöinen kehittäminen ja pilotointi
- Korkean osaamisen saavutettavuuden parantaminen
- Seutukaupunkien kilpailukyvyyn vahvistaminen kehittämällä monikielistä ja -kulttuurista koulutusta
- Kansainvälisen korkeakoulu- ja elinvoimayhteistyön edistäminen
- Uusimpien teknologisten ratkaisujen pilotointi koulutustoiminnassa
- Seutukaupunkien pito- ja vetovoiman vahvistaminen, opiskelu- ja työskentelymahdollisuuksien esilletuominen
- Valtakunnallisen Monikampus Finland -verkostomallin luominen
- Yritysten, koulutusten järjestäjien ja kaupungin yhteisen koordinaatioverkoston luominen.

Hankekokonaisuus jaettiin kolmeen työpakettiin (TP1, TP2, TP3).

Työpaketin 1 (TP1) toimenpiteet kohdistuivat osaavan työvoimaan saatavuuteen ketterämmin reagoivaan koulutuksen ja korkea-asteen opiskelumahdollisuuksien avulla sekä maahanmuuttajien työllistymistä ja koulutusta edistävään toimintaan.

Työpaketin 2 (TP2) toimenpiteillä vahvistettiin kaupungin veto- ja pitovoimaa, tuotiin esiin erilaisia opiskelu- ja työskentelymahdollisuuksia alueella ja muissa seutukaupungeissa, selvitettiin nuorten ajatuksia sekä mielikuvia omasta kotikunnasta ja tulevaisuudesta.

Työpaketin 3 (TP3) yhteydessä perustettiin monikampusalustamalli ja luotiin yhteinen koordinaatioverkosto.

Hanke käynnistettiin tutustumalla hankeaineistoihin sekä keräämällä aiheeseen liittyvää tietoa mm. muista aikaisemmin toteutuneista hankkeista, lainsäädännöstä, esimerkkitapauksista ja muusta kirjallisuudesta. Kartoitettiin olemassa olevia käytäntöjä, koulutustuotteita, mahdollisia yhteistyökumppaneita alueella ja esiteltiin hanketta eri sidosryhmille. Kerättiin tietoa muiden alueiden toimintatavoista, kokemuksista ja suunnitelmista. Tärkeänä osana aloitusvaihetta oli myös seutukaupunkiverkoston tutustuminen ja verkostoituminen.

TP1 toimenpiteitä:

Pilotti: IOT/Digi: Internet of Things – mahdollisuudet ja hyödyntäminen, opiskelu digitaalisuuden avustamana pilotin toteuttivat yhteistyössä Iisalmi, Varkaus ja Ylivieska. Pilotissa tuotettiin uudenvuoden yrityslähtöinen 15 op:n laajuinen opintokokonaisuus teemasta Iot, Internet of things (IOT:n perusteet 5 op, Kuinka IOT voi palvella liiketoimintaa 5 op, IOT:n ja ihmisen välinen synergia 5 op). Koulutukseen sisältyi omaan työhön liittyvä kehittämistehtävä. Koulutuksen järjestäjäksi valittiin KAMK. Koulutus toteutettiin 2.9.2020-15.4.2021. Koulutukseen valittiin 25 opiskelijaa, hakijoita oli 50. Koulutuksessa ja valmisteluprosessissa (sisällön ideointi, koulutustarjoajan kilpailutus-, haastattelu- ja valintaprosessi, opiskelijavalintaprosessi sekä koulutuksen markkinointi) käytettiin vain etäyhteyksiä ja digitaalisia ratkaisuja.

Opiskelijat valittiin Varkauden ja Iisalmen alueelta. Koulutusta markkinoitiin yhteistyössä työvoimatoimiston kanssa paikkakunnan yrityksille sekä työttömille työnhakijoille eri kanavissa.

Varkauden seudulle perustettiin helmikuussa 2020

maahanmuuttajatyöverkosto, johon kutsuttiin kaikki alueen maahanmuuttajien kanssa toimivat tahot kuten oppilaitokset, kaupunki, useat hankkeet, työllisyyspalvelut, järjestöt. Verkoston motto on "Elinvoimaa ja hyvää elämää alueelle – yhdessä! "

Verkostossa kartoitettiin yhteistyömahdollisuuksia ja keinoja maahanmuuttajien parempaan kotouttamiseen ja kouluttamiseen sekä alueen maahanmuuttajataustaisten henkilöiden tilannetta ammatillisen koulutuksen ja työllistymisen näkökulmista.

Alueelliset koulutus- ja rekrytointitapahtumat

Tavoitteena oli yritysten ja oppilaitosten välisen yhteistyön kehittäminen ja Varkauden alueen yritysten tunnettavuuden parantaminen.

Koulutus- ja rekrytointitapahtumat on järjestetty yhteistyössä alueen oppilaitosten, kaupungin, työllisyystoimijoiden ja hankkeiden kanssa. Tapahtumat kokosivat yhteen Keski-Savon alueen oppilaitokset, rekrytoivat työnantajat, yhteisöt sekä eri koulutusasteiden opiskelijat, alanvaihtajat ja työnhakijat. Alueen yritykset pääsivät tapahtumissa esittelemään toimintaansa sekä kertomaan yrityksessä tarjolla olevista työn, työssäoppimisen ja opinnäytetyön mahdollisuuksista jatko-opintojaan ja työelämää pohtiville henkilöille.

Syystärskyt opiskelu- ja urapolkutapahtuma 12.9.2019,

Hurraa Ura! -opiskelu- ja urapolkutapahtuma uusitulla Savon ammattiopiston kampuksella 20.2.2020. Tapahtumassa oli erikseen myös kesätyöpaikkojen rekrytoinnit ja ansioluettelon kirjoittamiseen opastusta sekä videohaastattelukuvauksia halukkaille

Hurraa Ura! goes virtual -opiskelu- ja urapolkutapahtuma järjestettiin ensimmäistä kertaa kokonaan interaktiivisena virtuaalitapahtumana 25.2.2021. Osallistujat pääsivät kattavasti tutustumaan alueen avoimiin työ-, harjoittelu-, sekä opinnäytetyöpaikkoihin ja koulutusmahdollisuuksiin. Yritykset saivat kokemusta uudella ja tehokkaalla tavalla järjestettävästä tapahtumasta.

TP 2 toimenpiteitä:

Omat Hoodit –kampanja www.omathoodit.fi

Mukana kampanjassa oli yhteensä 24 seutukaupunkia.

Ensimmäinen vaihe toteutettiin toukokuussa 2020. Kampanja haastoi mukana olevien seutukaupunkien 10 - 22-vuotiaat nuoret kertomaan arjestaan ja kuulumisistaan etäkouluaikana sekä siitä, mitä he aikovat tehdä ensimmäiseksi kotikaupungissaan kun sosiaaliset rajoitukset ovat ohitse. Tavoitteena oli kerätä positiivisia tarinoita kuvin, videoin ja tekstein. Nuorten teoksia julkaistiin Omat Hoodit -kampanjan Instagram- ja Facebook-kanavilla. Ensimmäinen vaihe tavoitti noin 500.000 seutukaupunkien nuorta.

Toisen vaihe käynnistyi 21.9.2020. Siinä haettiin oman kotikaupungin makeinta mestaa, sekä ajatuksia siitä, mikä on lasten ja nuorten mielestä juuri omassa kotikaupungissa sitä kaikkein parasta!

Justimus Films -komediaryhmä toimi vaikuttajana ja linkkinä nuoriin molemmissa osissa. Kohderyhmälle suunnattu Instagram-mainonta sai noin 910 000 näyttökertaa. Omat Hoodit oli esillä myös omalla digitaalisella osastolla Some-Sampo virtuaalimessuilla 23.5.2020.

Kilpailu käynnisti myös hyvän yhteistyön Varkauden Nuortentalon kanssa.

Kysely 8.-luokkalaisille

Kyselyssä selvitettiin kahdeksasluokkalaisten mielipideitä ja ajatuksia omasta kotikaupungista.

13 osatoteuttajakaupunkia toteutti huhtikuussa 2020 kyselyn 8.-luokkalaisille, tuloksena ajantasainen tieto nuorilta hyödynnettäväksi kaupungissa.

Kyselyyn vastasi yhteensä yli 1 800 nuorta. Varkaudesta vastauksia tuli 114.

Kyselyn tarkoituksena oli selvittää, miten kasiluokkalaiset näkevät oman kaupunkinsa: mikä kotikaupungissa on parasta ja mitä nuoret toivoisivat kehitettävän. Olisivatko he valmiita opiskelemaan omassa kotikaupungissaan unelmiensa ammattiin ja mitkä ovat nuoria kiinnostavimmat ammattialat. Tärkein kysymys kuitenkin oli, ovatko nuoret ylpeitä omasta kaupungistaan.

Tulevaisuuden tekijät –teollisuus tutuksi - tapahtuma alueen 8- ja 9-luokkalaisille ja heidän vanhemmilleen Andritz Oy:n kanssa järjestettiin 26.11.2019. Tilaisuudessa Andritz Oy esitteli toimintaansa ja yrityksen työntekijät kertoivat omakohtaisia kokemuksia ja uratarinoita työskentelystä teknologiateollisuudessa.

Mukana olivat myös ammattikorkeakoulu Savonia sekä Savon ammattiopiston edustajat kertomassa opiskelumahdollisuuksista, ja Teknologiateollisuus ry:n edustaja kertoi terveiset alan yleisistä näkymistä ja työllistymismahdollisuuksista.

Yhteistyönä FutureSavo hankkeen kanssa Talent Ambassador -ohjelman tilaisuudet. Alueen seitsemän kansainvälistä osaaja kertoivat elämästään ja työstään alueellamme, tähän liityvä somekampanja.

TP 3 toimenpiteitä:

Monikampus Finland –malli (<https://www.monikampusfinland.fi/>).

Valtakunnallisesti toimivan mallin tavoitteena on tukea seutukaupunkien koulutuksen saatavuutta ja vaikuttavuutta hyödyntäen ja kooten yhteen hankkeen koulutuspilottien tulokset, josta seutukaupungit voivat poimia alueelleen soveltuvat osa-alueet niitä edelleen kehittäen. Malli tukee alueen osaamistarpeiden kohtauttamista. Monikampusmalli mahdollistaa seutukaupunkien nopean, tarpeidenmukaisen ja ennakoivan reagoimisen työ-, -yritys- ja elinkeinoelämän osaamis- ja työvoiman tarpeisiin. Ennakointi- ja tulevaisuus selvityksellä saatiin tietoa ja suuntaviivoja mallin toteuttamisen pohjaksi. Perustettiin Monikampus Finland Varkauden työryhmä. Työryhmä kartoitti Varkauden nykytilannetta ja tulevaisuuden tarpeita.

Tulevaisuus- ja ennakointityöpaja

Työpajan tavoitteena (13.4.2021) oli kehittää työkaluja ja menetelmiä ennakointiin niin työelämän kuin koulutusorganisaatioiden käyttöön sekä Monikampus-verkostomallin rakenteen ja konseptin luominen eri toimijoiden paikallisiin sovelluksiin. Oppilaitokset tarvitsevat ennakointia koulutusten ja niiden sisältöjen suunnittelussa, yritykset ja elinkeinoelämä varautumisessa tulevaisuuden haasteisiin. Työryhmässä oli edustettuna koulutusorganisaatioiden, yritysten, kaupungin ja elinkeinoelämän edustajat.

Muuta:

Osaamisen ja koulutuksen tulevaisuus seutukaupungeissa -webinaari

25.5.2021 (<https://www.seutukaupunkiosajaat.fi/joustavat-koulutusmallit/webinaari-25052021>)

Webinaarissa esiteltiin hankkeessa toteutetun ennakointityön tuloksia sekä käsiteltiin seutukaupunkien koulutuksen tulevaisuutta. Webinaari toteutettiin etäyhteyksin.

Yhteistyössä **TE-liven** sekä SEUTU3-hankkeen Venäjän pilotin kanssa toteutettiin **kaksi venäjänkielistä lähetystä**, joissa käsiteltiin mm. cv:n laatimista, työnhakua, maahanmuuttoa ja elämää Suomessa. Katselukertoja lähetyksillä on yhteensä yli 2000 (<https://jobsinsaimaa.com/ru/2021/02/>).

Yhteistyössä SEUTU-3 -hankkeen Venäjä-pilotin kanssa käynnistettiin **yhteistyö Karjalan tasavallan opetusministeriön kanssa** (Kulttuurifoorumin kautta) suomen kielen opetuksen ja opettajien täydennyskoulutuksen tukemiseksi ja kehittämiseksi.

Yhteistyö ja bechmarkkaus Settlementti Puijolan Valid-hankkeen kanssa maahanmuuttajien työllistymisen ja koulutuksen tukemiseksi.

Osallistuminen Settlementti Puijolan Valid-hankkeen ohjausryhmään työskentelyyn.

Yhteistyö ja benchmarkkaus Settlementti Puijolan Työlinkin kanssa. Kv-muuttajien neuvonta työ- ja koulutusmahdollisuuksista alueella.

Osallistuminen Settlementti Puijolan Työlinkki -hankkeen ohjausryhmän työskentelyyn.

Muodostettiin Seutu 1&3 **hankkeiden Itä-Suomen tukiryhmä** (Savonlinna, Varkaus, Imatra). Ryhmän suuri anti oli kokemusten ja tiedon vaihto, hyvien käytäntöjen jakaminen sekä yhteistyön käynnistyminen.

Hankeverkoston sekä Joustavat koulutusmallit -hankkeen **viestintäsuunnitelman** työryhmään osallistuminen.

Hankkeen yhteistyötahot ja -rakenteet

Tärkeänä osana hanketyötä on ollut verkostoituminen sekä yhteistyön kehittäminen muiden seutukaupunkien ja Seutukaupunkihankkeiden kuin myös alueen muiden hanketoimijoiden sekä yhteistyökumppanien kanssa.

Hanke teki yhteistyötä mm. seuraavien tahojen kanssa:

Navitas Yrityspalvelut, Pohjois-Savon ELY-keskus, Pohjois-Savon TE-toimisto, Varkauden yrittäjät, Varkauden työllisyyspalvelut, Nuorten Talo Varkaus, Savon ammattiopisto Varkaus, Savonia ammattikorkeakoulu, Mainostoimisto Hinku, TE-Live palvelut, Varkauden alueen maahanmuuttajaverkosto, Springhouse VEKO -hanke, Sopian-hanke, RTK-henkilöstöpalvelu, Osuma Henkilöstöpalvelut Oy, Savonlinnan Hanke-kehitys Oy, Savon Koulutuskuntayhtymä, Future Savo -hanke, Kuopion Settlementti Puijola Työlinkki-hanke, Kuopion Settlementti Puijola VALID-hanke SavoGrow -hanke, Joroisten kunta, Wartalo Kodit Oy, hankkeessa mukana olevat seutukaupungit, alueen yritykset, mainostoimisto Hinku,

5. Tulosten arviointi

IoT-pilotti

Pilottiin liittyvät ensimmäiset suunnitelmat muuttuivat COVID-tilanteesta johtuen aivan uudenaikaisiksi. IoT-pilotti suunniteltiin ja toteutettiin uudella tavalla vain etäyhteyksiä käyttäen: sisällön ideointi, koulutustarjoajan kilpailutus-, haastattelu- ja valintaprosessi, opiskelijavalintaprosessi, koulutuksen markkinointi, koulutus (kokonaan verkko-opintoina), palautekysely sekä loppuraportointi.

Tulevaisuudessa etätyö sekä etäyhteydet ovat entistä tärkeämmässä roolissa ja tässä hankkeessa ja pilotissa oli oiva mahdollisuus testata, opetella ja saada hyviä kokemuksia, miten ne toimivat.

Koulutuksen tavoitteena oli kolmella kokonaisuudella antaa opiskelijalle kokonaiskuva, käsitteitä, tietoa IoT:n hyödyntämisestä eri toimialoilla ja liiketoiminnassa käytännön esimerkkien ja toteutusten kautta. Koulutus ei antanut kuitenkaan työvälineitä esimerkiksi koodaamisen, mutta antoi työvälineitä ymmärtää ja kehittää IoT hankkeita alan ammattilaisten kanssa.

Pilottiin valitut aktiiviset opiskelijat tekivät hyvin käytännönläheisiä ja vaativia kehittämistöitä, joita voidaan hyödyntää työelämässä. Niissä teemana oli, miten IoT:ta voidaan hyödyntää ratkaistaessa toiminnallisia haasteita.

Opiskelijavalinnassa oltiin yhteydessä opiskelijoihin ja varmistettiin heidän kiinnostuksensa. Opiskelijoilla on useimmilla korkeakoulutausta tai vähintään toisen asteen tutkinto ja työkokemusta sekä soveltuva tehtävä, jossa voi hyödyntää kurssin sisältöjä. Opiskelijapaikan vastaanotti 21 henkilöä, joista 1 ilmoitti keskeyttävänsä.

Aktiivisia opiskelijoita ja koulutuksen suorittaneita oli 10 henkilöä.

Sisällöt kokonaisuudella toteutettiin suunnitelman mukaan, mutta opiskelijoiden taustat ja osaaminen huomioiden. Opetus tapahtui ensimmäistä kertaa kontaktiopetuksena verkossa. Kontaktiopetuksen lisäksi opiskelijat tekivät harjoitustehtäviä ja omavalintaisen laajan kehittämistehtävän. Kehittämistehtävä liittyi monissa tapauksissa opiskelijoiden työhön.

Opiskelu tapahtui alkutapaamista lukuun ottamatta etänä ja myös päätöstilaisuus jouduttiin toteuttamaan verkossa koronatilanteen pahenemisen vuoksi. Tilaisuudessa kaikki opiskelijat esittelivät työnsä.

Kokonaisuutena opettajien ja opiskelijoiden palautteesta voidaan todeta, että kurssi oli vaativa ja se näkyi siinä, että osa putosi pois. Toisaalta oli niitä, jotka eivät olleet alun perinkään sitoutuneet, koska eivät edes aloittaneet. Niille, jotka jatkoivat loppuun, tulokset olivat hyviä.

Yhdessä opiskelua ja suoraa yhteydenpitoa olisi toivottu enemmän. Opettaja kuitenkin neuvoi ja kommentoi opiskelujen edistymistä henkilökohtaisesti.

Moni kipuili pitkään sen kanssa, että hänellä ei ollut tarpeeksi teknisiä taitoja. Vaikka koulutuksessa korostettiin ratkaisuja ja soveltamista, ei suoranaisia teknisiä ratkaisuja tai vaikkapa koodaamista. Osa kuitenkin huomasi, että ilman teknistäkin koulutusta pystyy suunnittelemaan ratkaisuja ja, että kyse on laajasta ja vaativasta kokonaisuudesta, joka edellyttää oppituntien seuraamista joko tunnin aikana tai jälkeensä ja harjoitustehtävien tekemistä.

Yksi opiskelija keskeytti työkiireiden vuoksi ja yksi koki, että kurssi on liian tekninen.

Osalla opiskelijoita oli ajatuksia jatkaa opintoja tai tehdä yhteistyötä toisten kurssilaisten kanssa mm. liiketoimintamielessä.

10 opiskelijasta ehkä 9 pystyivät kurssin tuloksia hyödyntämään suoraan omassa työssä.

Haasteena oli myös, että osa opiskelijoista oli passiivisia. Opettajat pyrkivät aktivoimaan opiskelijoita, mutta opiskelijoiden osallistumista verkossa tapahtuvaan opetukseen ja Teams-luentojen seuraamiseen hankaloitti myös joidenkin työnantajien nuiva suhtautuminen.

Tämän tyyppisissä koulutuksissa on oleellisen tärkeää se, että opiskelijat pystyvät osallistumaan reaaliaikaisesti opetukseen. Luentojen verkkotallenteiden katsominen jälkikäteen ei mahdollista samankaltaista oppimista ja ryhmässä tapahtuvaa asioiden käsittelyä. Keskustelujen perusteella ainakin yksi opiskelija oli perustamassa oman yrityksen.

Kysely 8-luokklaisille

Huhtikuussa 2020 toteutettiin kysely 8.-luokklaisille ja Varkaudesta vastauksia tuli 114. Kyselyn tarkoituksena oli selvittää, miten kasiluokkalaiset näkevät oman kaupunkinsa, mikä kotikaupungissa on parasta ja mitä nuoret toivoisivat kehitettävän, olisivatko he valmiita opiskelemaan omassa kotikaupungissaan unelmiensa ammattiin ja mitkä ovat nuoria kiinnostavimmat ammattialat ja ovatko nuoret ylpeitä omasta kaupungistaan.

Kyselyn tuloksena selvisi, että Varkaudessa 64 % vastaajista koki ylpeyttä omasta kaupungistaan. Ylpeys omasta kotikaupungista on hyvä pohja, jonka päälle voi lähteä rakentamaan tulevaisuutta ja nuorten sitoutumista alueille.

Perusopetuksen jälkeen oltaisiin valmiita jäämään opiskelemaan kotikaupunkiin, mutta aikuisena kotikaupungissaan haluaisi asua vain yksi viidestä.

Selvisi, että nuorilla ei kyselyn mukaan ole riittävästi tietoa oman alueen työllistymismahdollisuuksista. Vastaajista 33 % kertoo, että alueelta löytyy yritys, jossa he voisivat aikuisena työskennellä. Vastaajista 26 % ei usko työllistymismahdollisuuksiin ja 40 % ikäluokasta ei tiedä, onko työllistyminen alueella heidän kohdallaan mahdollista vai ei.

60 % kaipasi lisätietoja alueella toimivista yrityksistä vierailujen ja esittelyjen kautta. Tämä on nuorilta selkeä viesti, johon tulee reagoida.

Kyselyn mukaan lähes joka aihealueella pojat tuntevat suurempaa kiintymystä ja uskoa kotikaupungin tarjoamiin mahdollisuuksiin. Selkeästi tarvittaisiin toimia, joilla myös tyttöjen ajatukset ja kiinnostus kotikaupungin mahdollisuuksiin saataisiin heräämään.

Varkaudessa vain 7 % kasiluokkalaisista ilmoitti, että olisi kiinnostunut työskentelemään teollisuudessa. Alueellamme on suuri pula juuri teollisuuden työntekijöistä, ja näin pieni kiinnostus on hyvin huolestuttavaa.

Selkeästi eniten kyselyyn vastanneita kiinnosti työskentely sosiaali- ja terveysalalla. Yrittäjänä toimimisesta oli kiinnostunut 17 prosenttia vastaajista.

Nuoria pyydettiin kuvaamaan Varkautta kolmella sanalla. Turvallinen, pieni ja kaunis, mutta samalla hiljainen ja tylsä olivat nuorten käyttämiä sanoja. Kaupungin parhaina puolina nuoret toivat esille pienuuden, sen että kaikki on lähellä, rauhallisuuden, kaverit ja luonnon.

Vastaajien mielestä Varkauteen tarvitaan lisää hengailupaikkoja, kauppoja, tapahtumia, liikuntapaikkoja sekä koulutusmahdollisuuksia.

Nuoret ovat ylpeitä kotikaupungeistaan ja osaavat arvostaa pienten kaupunkien rauhallisuutta, turvallisuutta ja luontoa. Nuoret eivät kuitenkaan näe itseään aikuisina Varkaudessa, vaikka olisivatkin valmiita täällä opiskelemaan. He eivät myöskään tunne alueen työllistymismahdollisuuksia.

Nuoret olisi saatava sitoutumaan alueelle panostamalla opiskelumahdollisuuksien monimuotoiseen lisäämiseen, tietoisuuden lisäämiseen kotikaupungin työllistymismahdollisuuksista, mielikuvien parantamiseen teollisuudesta työnantajana, yrittäjyyskasvatukseen. Olisi tärkeä kuunnella nuorten toiveita kaupungin kehittämisestä.

Varkauden maahanmuuttajatyö-verkosto

Alueen yritykset tarvitsevat nyt ja tulevaisuudessa paljon uusia osajia. Täällä jo asuvien maahanmuuttajien uudelleen- ja/tai lisäkoulutus on yksi hyvä keino vastata siihen tarpeeseen. Samalla maahanmuuttaja kotoutuu alueelle ja tulee osaksi paikallista yhteisöä.

Alueelliset koulutus- ja rekrytointitapahtumat

Yritysten ja oppilaitosten välisen yhteistyön kehittäminen ja Varkauden alueen yritysten tunnettavuuden parantaminen, koulutustarjonnan esittelemine ja kehittäminen on tärkeässä roolissa nuorten kiinnostukseen jäädä (tai palata) alueelle myös aikuisena. Hyvin järjestetyt tapahtumat toimivat myös vetovomatekijänä muualta muuttoon suunnitteleville.

Koulutus- ja rekrytointitapahtumat ovat olleet hyvä esimerkki alueen oppilaitosten, kaupungin, työllisyystoimijoiden ja hankkeiden saumattomasta yhteistyöstä.

Annetun palautteen pohjalta tapahtumat ovat kehittyneet vuosi vuodelta paremmiksi. Vuonna 2021 järjestetty ensimmäinen virtuaalinen rekrytointitapahtuma antoi yrityksille sekä työnhakijoille kokemusta aivan uudella ja tehokkaalla tavalla järjestettävästä tapahtumasta.

Tärkeää on tapahtumien jatkuvuus ja uusien yrityksiä parhaiten palvelevien koulutusten toteuttaminen. Myös muun kuin suomenkieliselle koulutukselle on selkeää kysyntää. Hyvänä vaihtoehtona tulevaisuudessa voisi olla hybriiditapahtuma, missä live-tapahtuma yhdistetään virtuaaliseen tapahtumaan.

Omat Hoodit –kampanja

Nuorten mielikuvat sekä viestit omasta kotikaupungista on tärkeä osassa, kun rakennetaan mielikuvaa kaupungista. Nuorten somekanavissa jaetut viesti voivat parhaimmillaan tavoittaa hyvin isoja määriä katsojia. Näin ne ovat myös yksi kaupungin vetovoimatekijä.

Ensimmäisessä vaiheessa Omat Hoodit -kampanja haastoi 10 - 22-vuotiaat nuoret kertomaan arjestaan ja kuulumisistaan etäkouluaikana sekä siitä, mitä he aikovat tehdä ensimmäiseksi kotikaupungissaan kun sosiaaliset rajoitukset ovat ohitse. Toisessa vaiheessa haettiin oman kotikaupungin makeinta mestaa, sekä ajatuksia, että mikä lasten ja nuorten mielestä juuri omassa kotikaupungissa on sitä kaikkein parasta.

Varkaus osallistui kahteen ensimmäiseen osaan, myöhemmin järjestetystä kolmannelta osiosta jäätiin pois. Syynä oli, että Varkaudessa Omat Hoodit -kampanja sekä Justimus Films -komediaryhmä kampanjan mainonnassa vaikuttajan roolissa ei vaan kiinnostanut nuoria. Kilpailuun tuli molemmalla kerralla vain muutamia nuorten teoksia. Huomiona voi sanoa, että julkaistuja teoksia Omat Hoodit -kampanjan Instagram- ja Facebook-kanavilla oli yleensä käynyt tykkäämässä hankkeitten omat henkilöt.

Nuoret kertoivat, että kampanjan kanavat ei ole heille mieluisimmat ja aihe koettiin jossakin ikäryhmässä sellaisena esitettynä jopa vähän nolona.

Nuorten näkökulma ja tarinat ovat tärkeitä joka kaupungissa. On mietittävä, mitä kanavia jatkossa käytetään, minkä ikäisille ja millä tavalla kampanjan sisältö rakennetaan. Se mikä aikuisista on kiva ja mielenkiintoinen, ei välttämättä toimii nuorille. Someviestintä nuorille on jatkossakin tärkeää ja siihen on panostettava.

Monikampus Finland –malli (<https://www.monikampusfinland.fi/>).

Valtakunnallisesti toimivan mallin tavoitteena on tukea seutukaupunkien koulutuksen saatavuutta ja vaikuttavuutta hyödyntäen ja kooten yhteen hankkeen koulutuspilottien tulokset, josta seutukaupungit voivat poimia alueelleen soveltuvat osa-alueet niitä edelleen kehittämien. Malli tukee alueen osaamistarpeiden kohtauttamista. Monikampus malli mahdollistaa seutukaupunkien nopean, tarpeidenmukaisen ja ennakoivan reagoimisen työ-, -yrittäjä- ja elinkeinoelämän osaamis- ja työvoiman tarpeisiin.

Ennakointi- ja tulevaisuusselvityksellä saatiin tietoa ja suuntaviivoja mallin toteuttamisen pohjaksi. Perustettiin Monikampus Finland Varkauden työryhmä. Työryhmä kartoitti

Varkauden nykytilannetta ja tulevaisuuden tarpeita.

Monikampus Finland toimintamallin toteuttaminen jäi Varkauden osalta kesken hankkeen loputtua aikaisemmin. Tarkoitus on kuitenkin edistää ja seurata mallin tuloksia yhdessä koulutustarjoajien ja kaupungin edustajien kanssa.

Tulevaisuus- ja ennakointityöpaja

Työpajan tavoitteena (13.4.2021) oli kehittää työkaluja ja menetelmiä ennakointiin niin työelämän kuin koulutusorganisaatioiden käyttöön sekä Monikampus-verkostomallin rakenteen ja konseptin luominen eri toimijoiden paikallisiin sovelluksiin. Oppilaitokset tarvitsevat ennakointia koulutusten ja niiden sisältöjen suunnittelussa, yritykset ja elinkeinoelämä varautumisessa tulevaisuuden haasteisiin. Työ-ryhmässä oli edustettuna koulutusorganisaatioiden, yritysten, kaupungin ja elinkeinoelämän edustajat.

Alueen eri hanketoimijat tekevät hyvää työtä. Työn tulokset on saatava paremmin esiin sellaiseen paikkaan, että ne ovat helposti löydettävissä ja kaikkien hyödynnettävissä.

Hyvin tärkeänä osana hanketta oli verkostoituminen sekä hyvien käytäntöjen jakaminen hanketoimijoiden kesken.

Yhteistyö alueen muiden hankkeitten ja kumppanien kanssa kehittyi ja syveni koko hankkeen ajan. Selkeää hyötyä saatiin esim. tapahtumien kustannuksissa, markkinoinnissa ja tiedottamisessa

6. Viestintä

Hankkeessa perustettiin myös oma viestintätiimi ja tehtiin yhteinen viestintäohje. Viestinnän tukemiseksi ja tehostamiseksi järjestettiin viestintäkoulutuksia. Perustettiin myös seutukaupunkien yhteinen kuvapankki.

Hankkeesta tiedotettiin Varkauden kaupungin nettisivuilla, Navitas Yrityspalvelut nettisivuilla ja Navitas Yrityspalveluitten hankeviestinnän ryhmän kanavissa.

Hankkeesta ja tapahtumista tiedotettiin aktiivisesti eri somekanavissa (Facebook, LinkedIn) ja hanketapahtumia esiteltiin Navitas Yrityspalvelut uutiskirjeissä ja Navitas News -lehdessä.

Hankkeesta on jaettu tietoa myös Seutukaupunkiosaajat somekanavissa ja lehdessä.

Hankkeesta on julkaistu artikkeleita ja lehdistötietoteitä myös alueen sanomalehdissä.

Hanketta on esitelty kaupungin johtoryhmälle, hr-osastolle, työllisyystoimijoille ja alueen hanketoimijoille, Keski-Savon elinvoimatyöryhmälle, alueen oppilaitoksille sekä alueen yrityksille ja yhteistyökumppaneille.

Hankeviestintä oli monipuolista ja toimiva. Kohderyhmille jaettiin hyvin tietoa eri kanavissa. Viestintä kehitettiin koko hankkeen ajan tehokkaammaksi, siinä oli hyvä apu esim. hankkeen järjestämästä viestintäkoulutuksesta.

Hankkeessa tuotettuja videoita ja julkaisuja tässä kansiossa:

<https://drive.google.com/drive/folders/1eeB-KLZoU1aS-NGnH-ANi1DN18WHHU4Q?usp=sharing>

7. Jatkuvuus

Tärkeä tulevaisuudessa on, että alueen eri tahot suunnittelevat ja tarjoavat yhdessä alueen yritysten aidosta tarpeesta lähteviä koulutuksia. Kaupunki toimii siinä koordinaatioverkoston aktiivisena toimijana ja saattaa yhteen, keskusteluttaa sekä haastaa koulutuksen tarjoajia ja yrityksiä vuoropuheluun ja jatkuvaan yhteistyöhön yrityslähtöisen koulutuksen kehittämiseksi. Hankkeen aikana todetut koulutustarpeet ja siihen liittyvät ratkaisut ja pilotoidut ketterät toimintamallit jäävät alueen koulutustarjoajien käyttöön ja niistä räätälöidään alueellemme sopivat versiot. Hankkeen materiaalit on esitelty koulutustarjoajille sekä yhteistyötahoille ja tallennetaan myös Navitas Yrityspalvelujen sivustolle. Koulutus- ja rekrytointitapahtuma HurraaUra! on todettu hyvin toimivaksi ja tarpeelliseksi. Tapahtuma tullaan jatkossakin järjestämään vuosittain osana työllisyysviikkoa yhteistyössä kaupungin, oppilaitosten sekä yritysten kanssa. Tapahtuma lanseerataan 2022 hybriditapahtumana:

Joustavat koulutusmallit -hanke on jakanut tietoa ja antanut hankkeessa saadut tulokset myös muiden alueen hanketoimijoiden käyttöön.

Hyvin alkanut työ maahanmuuttajien työllistämisen edistämiseksi ja sopivien koulutusratkaisujen kehittämiseksi jatkuu Savon ammattiopistolla oppilaitoksen toimesta sekä AMOS-hankkeessa sekä VALID-hankkeen toimesta.

Varkauteen v. 2020 perustettu alueen maahanmuuttajakoordinaatioryhmä jatkaa toimintaa kooten jatkossakin yhteen alueen eri toimijat.

Pito- ja vetovoimaa vahvistetaan edelleen erilaisilla kaupungin markkinointitoimenpiteillä. Kahdeksasluokkalaisten kyselyä oman kotikaupungin mielikuvasta aiotaan jatkaa ja samantyyppinen kysely on suunnitella myös lukiolaisille. Nuorten ajatukset ja ideat ovat tärkeitä tietoa, ja nuorten mielipideitä on kuunneltava herkällä korvalla.

Hankkeen aikana oli COVID-19 tilanteesta johtuen hyvä mahdollisuus kokeilla ja oppia uusia digitaalisia toimintatapoja. Entiseen ei ole paluuta, digitaalisia yhteyksiä sekä koulutus- ja työskentelymahdollisuuksia on lisättävä ja kehitettävä. Tavoitteena on luoda Varkauteen hyvät etätyö- ja opiskelumahdollisuudet ja perustaa täyden palvelun etäkampus. Koordinoijana toimii hankkeen loppuun asti Navitas Kehitys Oy. Uudenlaista teknologiaa ja koulutuspilottien tuloksia hyödyntäen pystytään tuomaan eriasteista sekä erilaista koulutusta paikkakunnallemme.

Teollisuuden alan yritysten mielikuvan parantamien nuorten silmissä sekä tiedon lisääminen alan työmahdollisuuksista on avainasemassa, kun halutaan vastata alueen teollisuudenyritysten osaajatarpeeseen. Siihen liittyen tullaan järjestämään kaupungin ja Navitas yrityspalvelujen toimesta tutustumistapahtumia yrityksiin niin nuorille kuin myös heidän vanhemmilleen. Lisäksi yrityksiä tuodaan eri tavalla esiin eri medioissa, sanomalehtien erikoisnumeroissa, uutiskirjeissä, messuilla.

Toimintaa jatketaan osittain toimijan omana työnä tehtävänä. Hankkeessa toteutettiin monia hyviä toimenpiteitä, jotka antoivat työkaluja jatkotoimenpiteisiin. Tiivistynyt yhteistyö oppilaitosten ja sidosryhmien kanssa mahdollistaa jatkossa entistä vuorovaikutteisemmän yhteydenpidon eri toimijoiden kesken.

Yhteistyön jatkamisen kannalta on olennaista, että toimijat ovat sitoutuneita tekemään yhdessä. Hankkeen avulla tähän saatiin luotua hyvää pohjaa.

Toimenpiteiden ja tulosten hyödyntämisestä vastaa Navitas Yrityspalvelut ja kaupunkiorganisaatio.

Hankkeen toiminnan tuloksia hyödynnetään myös uusissa mahdollisissa aihealuetta hyödyntävien hankkeiden suunnittelussa.

Hankkeen aikana syntyi valtakunnallinen ja alueellinen verkosto, jossa yhdessä koulutustarjoajien, yritysten, elinkeinotoimijoiden, viranomaisten, kunnan ja kaupungin, muiden hankkeiden sekä työvoimaviranomaisten tehtiin työtä alueemme kehittämiseksi ja yritysten osaajatarpeeseen vastaamiseksi.

8. Aineiston säilytyspaikka

Navitas Kehityksen toimitiloissa sijaitseva arkisto sekä sähköinen tallennusjärjestelmä. Yhteyshenkilö Tuija Korhonen, p. 040 769 0379, tuija.korhonen@navitas.fi

Varkaudessa 30.9.2021

Eve Antikainen
projektipäällikkö
Navitas Kehitys Oy

